

ENPATUFET

ANY VIII N.º 384. — Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

- ¿Farà el favor d'un paper d'agulles?
—¿De quina classe?
—De cap.
—¿Còm s'entén això? Si no'm dius la classe...
—Si ja li he dit: d'agulles de cap.

L'Ascensió del Senyor

La festa de dijous vinent, commemora l'Ascensió de Nostre Senyor Jesucrist al Cel.

Segons els doctors de la Iglesia, aquet fet va tenir lloch quaranta dies després de la Resurrecció del Salvador, y es per això que's celebra passat altre tant temps desde Pascua.

Durant aquets dies, consta en els Sants Evangelis que Jesús va aparèixer diferents vegades als seus deixebles que, en un principi, no donaven fè a la Resurrecció del seu Mestre, fins que per les propies mans poderen tocar les ferides infligides al cos de Jesucrist per la crucifixió.

Després de la Resurrecció, la tasca del Redemptor fou instruir als apòstols en lo convenient pera la edificació y govern de la Iglesia y la predicació de la nova doctrina.

Finalment, quaranta dies després de resucitat y al punt de mitgdia, trobantse reunit a Betania Jesús ab els onze deixebles (Judes era ja mort y condemnat) va portarlos al cim de la montanya de les Olives, y un cop allí, després d'haverlos beneït y d'haverlos promès la vinguda del Esperit Sant que'ls havia d'infundir el dò de llengues y la gracia necessaria pera sofrir ab fermesa les persecucions y martiris per la fè cristiana, va pujarsen al Cel, mentres els apòstols queyen postrats adorantlo.

Y aquí vindrà a tom aclarir una confusió en la que solen incórrer moltes persones, noys principalment.

Són molts els que barregen llastimosamente els mots *Ascensió* y *Assumció*, com si fossin veus que expressessin un mateix concepte.

Lluny d'això, convé que's sàpiga que *Ascensió*, significa elevació per propi poder y virtut, y *Assumció*, enlairament per efecte d'un poder agè.

Aixís se diu *Ascensió de Nostre Senyor Jesucrist*, perque Jesús va pujar al Cel pel efecte del poder que en ell residia, y *Assumció de Maria Santíssima* perque la Mare de Deu fou portada a la Gloria per mans d'Angels.

Una aventura increïble

EN Bolavà, ademés de totes les bones qualitats que li reconeixem, posseeix la d'ésser un distingit sportman, molt atencionat a tota mena de sports. Lo mateix juga al football ab una esfera geogràfica, que fa carreras ab conductores automòvils sense motor. Però, una de les coses que més l'entusiasmen, es el patinar al damunt del gel.

El patinatge li agrada per lo elegant que resulta y per la distinció d'aquest sport.

Ab el fi de poder practicarlo com es degut, se n'anà en Bolavà a Suïssa pera patinar en els llachs gelats.

Va arribar allí, ab un fret que li havia convertit el nas en una mena de pebrot vermell confitat. Però en Bolavà no s'espanta per tan poca cosa, y com que totes se les pensa, pera combatre el fret del nas, s'hi va posar un fogonet d'esperit de vi, lo que li va donar molt bons resultats.

Com deya, donchs, va arribar a Suïssa disposat a patinar damunt del gel d'un dels llachs més profons que per allí hi hà.

Vestit ab tricot de llana y ab polaines del mateix genre, se n'anà a veure el lloch ahont s'havia de patinar, y quedà encantat del paisatge.

Disposat a lluirse davant de la gentada que hi havia per allí presenciant els sports d'hivern, se calsa'ls patins y's llença en el llach gelat.

Com que en Bolavà havia après de patinar a Barcelona ab patins de rodes y damunt de pista de ciment, no tenia gaire pràctica ab els patins de quilla que són els que s'usen pera patinar pel gel.

Y això va quedar plenament demostrat quan, a la primera embranzida, va fer una tombarella fenomenal, cayent en la poch elegant postura que compendreu, dientvos que la part del cos que's fa servir pera seure, va posarse ab contacte ab el gel.

La gent va riure de debò veyent caure a n'en Bolavà, y ell, justament ofès d'aquella rialla general, va alsarse amatent, posantse a patinar ab més furia que abans.

Y s'hauria lluit de debò si no haguessin sigut unes cinquanta caigudes de les més variades, que va fer en menys d'un quart d'hora de patinatge.

Però això no hauria sigut res, ni va ser res en efecte, comparat ab lo que li va succeir després.

Ja veureu com va anar. En el llach hi havia una bona part, en la que s'hi veyen uns rètols escrits en francès que avisaven als patinadors que no s'atansessin per allí, perque'l gel era prim y hi havia perill de trencarse.

Com que en Bolavà no sabia francès, per desgracia seva, desitjós de lluirse, va comensar a fer tercerilles pels encontorns perillosos.

La gent cridava per avisarlo del perill, però ell, creyent que l'aclamaven entusiasmats, en lloch de retrocedir, anava avensant sempre, fins que, finalment, senti que'l gel cruixia dessota'ls seus peus, y abans de que tingués temps de fugir d'allí, s'obrí un esboranch y el pobre Bolavà s'enfonzà dessota'l gel a dintre del llach.

Tot això'm va explicar en Bolavà l'altre dia, y jo, la veritat, no me'l acabava de creure, perque rarament un home que ha caigut en un llach gelat, pot després contarho.

—Be, vaja, no't crech!— li vaig dir jo.

—Me pots ben creure—me deya ell, molt seriosament.

—Però ¿no veus que t'hauries ofegat?

—No'm vaig ofegar perque sé nedar perfectament.

—Donchs, suposant que

foch, si a dintre l'aigua no hi hà llenya.

—Que no hi hà llenya! Donchs vaig fer un foch més gros que'l de Sant Joan, ab branques de ¿may diries de què?

—Suposo que no serien de pi.

—Ab branques de coral.

Y'm va jurar que aquet fet era tan cert, com certes eren totes les histories que d'ell s'han contat en aquestes planes.

Ab permís den Bolavà,
J. M. F. T.

no t'naguessis ofegat, lo més segur es que hauries mort gelat, ja que l'aigua devía ser fresqueta.

A lo que en Bolavà'm contestà molt seriós:

—Es ben cert que hauria pogut morir gelat, donchs l'aigua era tan freda que, ab prou feines, se podia resistir, però tu sabs molt be que jo tinch molta serenitat, y quan vaig veure que allò anava malament, vaig recordar-me de que portava una capsa de mistos y lo que vaig fer va ser un bon foch a sota l'aigua y aixís me vaig poder escalfar fins que'm varen venir a treure.

—¡Home, home, Bolavà! Això ja es massa fort! Vès com podies fer

AVIS ALS CONCURSANTS.—Contestant a preguntes dels nostres lectors, podem manifestarlos que'l nombre de punts que figuren en els versos **El criat badoch**, corresponen al nombre de lletres de que consten els mots que s'han d'endevinar.—EN PATUFET

Historia Natural

El flamench rosa

Es una au de la família de les cama-llargues. El seu plumatge es blanch, delicadament rosat, la part superior de les ales d'un roig carminós y les plomes llargues negres. L'ull groch; el bech rosat a l'arrel, negre a la punta y les cames roig carmi.

Amida de 120 a 130 centimetres desde'l bech a la cua, y de 160 a 170 de punta a punta d'ala. S'ha de tenir en compte que no sols aquestes dimensions, sinó el color descrit no l'aconsegueixen fins als tres anys; durant la seva joventut el plomatge es completament blanch, menys al coll, que es gris.

El flamench viu, generalment, al mitgdia d'Europa y al nord de l'Àfrica, y sempre en veinatge de llachs d'aigua salada; ab tot, se n'han vist devegades en llachs d'aigua dolça de terra endins. Segons les temporades, cambien de residència; aixís, als llachs de Sicília y Cerdanya y a l'Albufera de València, se n'hi veuen arribar en certes èpoques de l'any a grans bandades.

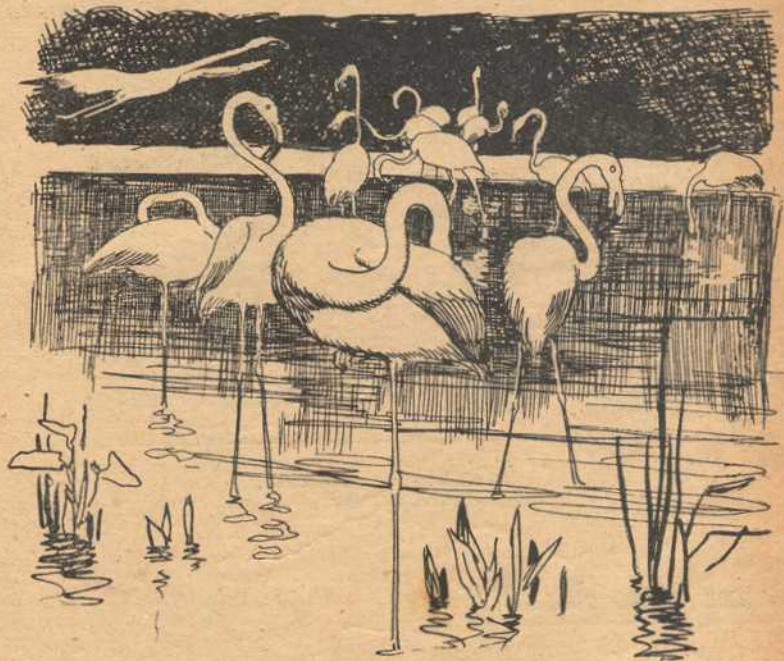
Generalment, la seva estada es a l'aigua, hont inclòs hi dormen. L'efecte d'una bandada de flamenchs a l'aigua en plè dia es sorprenent. S'hi posen formant línies amples y llargues, rectes y corves, y el sol, al tocar en son plomatge, fa ressortir el roig viu, semblant a una línia de foc extesa per sobre l'aigua, y quan arrenquen el vol, sembla com si les flames s'aixequessin cap al cel.

Si be neden sense esforços, els agrada més posarse a l'aigua en llochs hont puguin tocar a terra, com, per exemple, a les vores dels llachs. Allí hi passen hores y hores en les positures més estranyes: quiets, ab el coll cargolat com si'l nuessin, ab el coll estirat sobre l'esquena y el cap entre les plomes y aguantantse en una sola pota (es la posició pera dormir), o fent una S ab el coll, apoyant el cap sobre l'espatlla; sols quan s'espanten, allarguen el coll tant com poden y aixequen el cap.

Viuen dels petits animals aquàtics que's troben entre'l llot de les vores dels llachs, y quan pesquen estàn gairebé ageguts de costat pera poder furgar ab la llengua treta pel costat del bech; mentres pesquen, els vells vigilen que no's hi acosti ningú, y a la més petita senyal emprenen el vol, fent ab les ales un soroll com el d'un trò llunyà.

Els nius els fan aixecant mitg metre per damunt del aigua un turo-net fet ab el llot del fons y al cim hi disposen els ous en un clot. Tan bon punt els petits neixen, van a l'aigua y neden admirablement; el vol no l'aprenen fins al cap d'alguns mesos.

El ser el flamench un animal tant poruch, fa que la cassera sigui molt difícil; no's posen may a tret d'escopeta y per això cal sorprendre's de nit, però sense acostarshi gaire, car mentres els uns dormen els altres vigilen. El sistema que usen els pescadors pera cassarlos es molt origi-

nal. Ab canyes y herba fan una mena d'illot que'ls pescadors nedant acosten cap als flamencs; aquets se pensen que es una cosa inanimada y no'n fan cap cas, y quan hi són ben aprop els agafen per les potes y els enfonsen en l'aigua, olegantlos. Aixís, se'n fa gran cassera, y aquesta es molt productiva, car la carn de flamenc, a l'ast, es un menjar molt delicat, y les llengues y els cervells són una delícia.

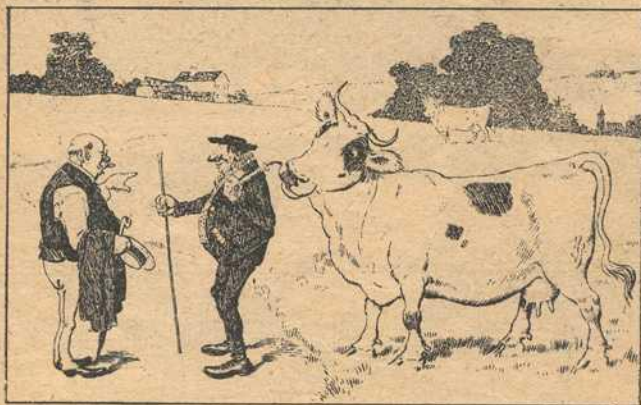
PIINI

VI Concurs d'EN PATUFET

Avis

A prechs d'alguns lectors, que'ns han escrit demanantnos que sia un xich més llarch el plàs d'admissió de treballs pera'l VI Concurs d'EN PATUFET, hem acordat fixar com a terme el dia 10 de Juny propvinent, en lloch del 27 de Maig que havíem anunciat.

EN PATUFET.

Si un bon home se distreu,
se pot arrivà a trobar

Planxa sobre planxa

En una reunió
una senyora cantava,
millor dit, baladreja
un fragment del *Trovadó*,

mentres un jove esblaimat
feya l'acompanyament,
també bastant malament,
en un piano llogat.

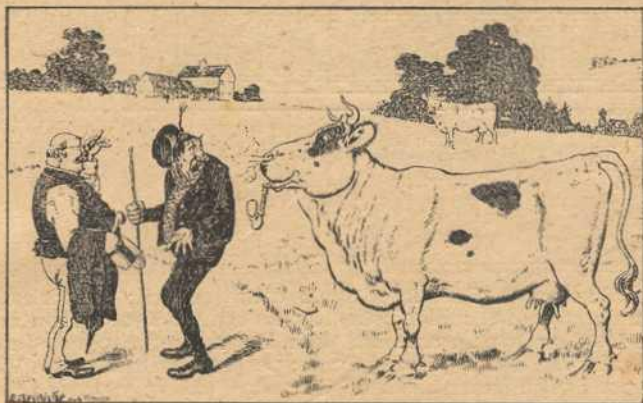
Un senyor que'ls escoltava,
digué a un altre del davant:
—¡Mare de Deu quina *taval*!
¡Y que malament que ho fan!

Mes l'interpelat, mofeta,
digué: —'M callo la opinió
perque aquesta senyoreta
es filla d'un servidó.

Per provar si ho adobava,
l'altre replicà a seguit:
—Ca, no, senyor, si parlava
per'quet jove escanyolit.

A lo que molt campetxano
digué l'interlocutor:
—Oh, es que'l jove del piano...
també es fill d'un servidor.

NYIC

donar la pipa a la vaca
y ella posarse a fumar.

Les faules d'Isop

La granota y el bou

UN bou que pasturava en un prat, a les vores d'un bassal, va posar la pota al damunt d'una reunió de granotetes, y per etzar n'aixafà una.

Les que varen quedar ab vida, varen córrer tot seguit a anunciar a la seva mare la fatal nova.

—¡Oh mare! Una bestia grossa, molt grossa, l'ha aixafada.

La mare granota, que's creya ésser ella un dels animals més grossos de la creació, va respondre:

—Be, grossa, grossa. ¿Com era de grossa? ¿Més que jo?

—Ja ho crech; molt més.

—¿Grossa, aixís, donchs?—pre-

guntà la mare granota, infantse pera alcansar més grosses proporcions.

—¡Oh, molt més, molt més!—respongueren les granotes.

—Donchs ¿aixís?—tornà la mare granota infantse encara més.

—Més grossa encara; molt més grossa. Tan grossa era la bestia que ha aixafat a la nostra germaneta, que, per molt que vos volguèn inflarvos, no arribarèu may a igualarvos-hi.

Ofesa en son amor propi, la granota mare, va fer un darrer esforç, pera veure si arribava a igualarse al bou, però tant va esforsarshi, que reventà.

Aquell d'humil condició que té enveja y s'esbalota per fruir gran posició, farà'í fi de la granota.

Galeria dels grans mestres

Mestres de l'Art

Fortuny

(Acabament)

DESDE allavors, en Fortuny va anar d'èxit en èxit; per tot arrèu era considerat com el millor artista, y els compradors se disputaven els seus quadros, que's pagaven a bon preu. Per un que's titolava «Jardí dels Poetes», n'hi van donar 90.000 franchs; per un altre titolat «La Vicaria», 70.000; per l'«Ajuntament Vell de Granada», 40.000; y per la «Platja de Portia», que ell no va voler vendre durant la seva vida, n'hi van oferir 75.000.

Tornant del seu viatge a l'Àfrica l'any 1867, va anar a Madrid, y allí, relacionantse ab el pintor Madrazo, va conèixer a la seva filla y s'hi va casar. Les anades y vingudes que va fer a la rectoria pera treure'ls papers del casament, li van inspirar el quadro «La Vicaria», que, exposat a París per primera vegada, li va donar fama mundial.

Aquet succés va tenir lloch l'any 1869, y va ser el primer dels grans triomfs que després se van succeir l'un darrera l'altre durant els cinch anys que li quedaven de vida. En aquets cinch anys, en Fortuny no va parar: de París va anar a Andalusia, establintse a Granada, que li recordava tant les coses de l'Àfrica, y encara va tornar l'any 1871 al Marroch per darrera vegada. L'any següent va estar a Roma, després va anar a Londres, y per fi, ressentintse la salut de la vida massa agitada que portava, va decidir traslladar-se ab la seva familia a Pòrtici, un llogaret tocant al mar, aprop de Nàpols, pera refer-se. A Pòrtici hi va passar una bona temporada, pintant sempre—allí hi va fer un dels quadros que més li agradaven—y semblava que la salut li hagués tornat, quan el 6 de Novembre de l'any 1874, trobantse a Roma, ahont pintava a la vora del riu Tiber, va tenir de ficar-se al llit a conseqüència d'unes febres perniciosos. D'aquell llit ja no se'n havia d'aixecar el pobre Fortuny, y a les sis de la tarde del dia 21 del mateix mes, a la edat de trenta sis anys, el gran artista deixava aquesta terra pera entregar la seva ànima a Deu.

La noia de la seva mort va causar sensació a tot el món, car per tot arrèu s'estimava a n'en Fortuny com artista y com a home. L'enterro que li van fer a Roma, fou una manifestació de dol de tot el poble.

Reus, el seu poble nadiu, l'hi va aixecar desseguida un monument y va demanar el cor de l'artista pera guardarlo, ja que no havia pogut recullir el seu cos. La familia hi va accedir, y dos anys més tart, el dia primer de

desembre de 1876, el cor del fill il·lustre d'aquella ciutat, feya sa entrada triomfal a la mateixa acompanyat de tothom y era depositat, tancat en una caixeta de plata y una urna de cristall, a la capella del Sm. Sacrament de l'iglesia de Sant Pere.

Un bust de l'artista y una tan senzilla com sentida dedicatoria són les dues coses que senyalen el lloch del estimat dipòsit. La llegenda—que es llàstima no fos en llengua catalana—diu aixís traduïda:

«Dipòsit del cor den Fortuny; donà l'ànima al cel, la seva fama al món, el cor a la seva patria».

LL. F.

SOLUCIÓ AL TRENCA-CLOSQUES DEL FUSTER

Fig. 1

Fig. 2

L' hora de la tasca

Composicions ab punts de costura

Ab els punts de costura se poden fer també boniques composicions pera cobrirtaules, fundes, coixins,

etcètera, fàcils de fer y de molt efecte.

Avuy donem el model d'una composició de campanilles, enquadra, (fig. 1) que's fa ab els punts: endavant, de costat y de sobrefil. Figures 1, 2, 3 y 4.

LA RITA CUSIDORA

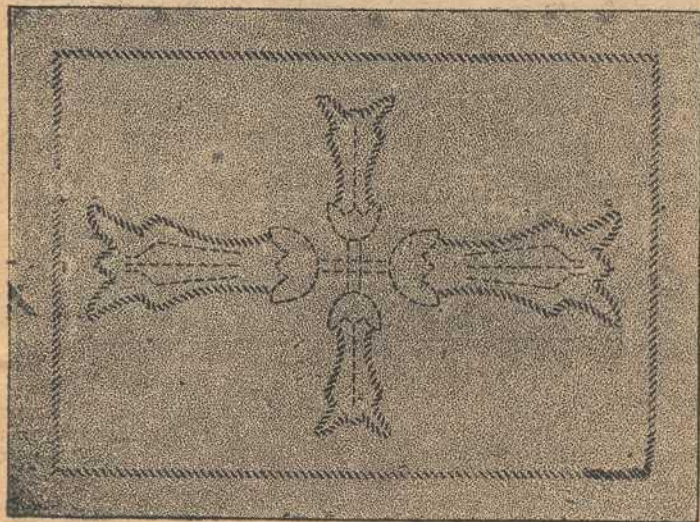

Fig. 1.—Model de composició de campanilles.—El contorn de les flors, ab punt de costat; els nirvis y els càlzers, ab punt endavant; el quadro, ab punt de sobrefil.

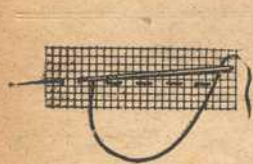

Fig. 2.—Punt endavant.

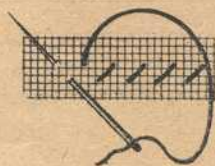

Fig. 3.—Punt de costat.

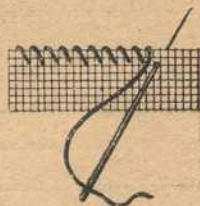

Fig. 4.—Punt de sobrefil.

El joch es sols diversió:
no hi posis tant interès
que'n devingui discussió
y's converteixi, al revés,
en de disgust ocasió.

Del llibre *Polièssa*, regles en vers, per Manel Rocamora, il·lustrat per en Joan Llaverrias

ADVERTENCIES.—Recordem als nostres lectors que no poden publicarse les solucions que arriben a la nostra Administració més tart del dimars.

Aixís mateix recordem als *visus* que's diuen les solucions y les envien ab diversos noms, que no's publicarà cap solució vinguda ab aquestes condicions.

Totes les solucions.—Germans J. y Càndida Vidal, Andreu Prats.

Tres solucions.—Antoni Guasch, Joseph Sal-lari, germans Simón, Eudalt Caseras, Emili Iglesias, Eladi Sanz, J. G. Nin, Joseph Sanromà, Salvador Burch, germans Carles, Joseph, Maria y Trinitat Pontfreda, Joseph Criach, B. Forn, Joseph Castell-tort, Celia, Pepeta y Guillermina Alemany, M. Caballero, germans Lluís y Mercè Guitart.

Dues solucions.—Eulària Puig, Francesch Regàs, Vicens Martínez, Agneta Serra, E. Camillo, Bonavia, Joan y Antón Llossas, J. Gatuellas, (un sense nom), Narcís y, Teresa Bosch, Joseph Dalmau, Pere Durán, Joseph Rusca, Lleó Burgay, J. Janer, Gustau Crusellas, germans F y G. Marxuach, Enrich Bach, Dionis y Maria Mestre, Miquel Burgazs, Francesch Font, I. Segalà, J. Cudinach, A. Jordana.

Una solució.—G. de Castro, J. Bartra, Angelina Canturri, E. Arola, Arthur y Ramón Jordi Pey, Joseph Busquets, germans Roseta, Emilia y Francisco Anto, Jesús Alfonso, L. Cantierri, N. y Genar Floria, J. Ninus, M.^a de les Mercès Alguersuari, Juan Chinchilla, Asunción Mercader, Gerardo Chinchilla, Mercedes Mercader, Rosita Mercader, José Sanllehy, Paquita Mercader, ¡Chúpate eza!... Pepita Chinchilla, Maria Guardia, Fernando Sembí, Juanita Chinchilla, Conrado Pelejero, Angelita Sanz.

ENDEVINA, ENDEVINETA

LLETRA NUMÈRICA

2 3 4	5 6 7 8	nom de dona
1 8 7 8	7 4 5 8	malaltia
1 6 3 3	8 3 3 8	criada gran
1 6	1 5 8 3	calavera
1 8	7 8 7	dona tòsica
1 2	7 8	entre colors
1 8	2	engany
1 2	7 8	animal
1 6	7 8	pera'l blat
1 6 7 7	8 3 3 8	en els carrils
		MACARI

XARADA

Nom d'animal es ma *prima*;
es ma *segona* ciutat,
y el *total* de la xarada
animals d'utilitat.

PERE BORRÁS Y PRIM

GEROGLIFICH

LA D S A

M. INGLÈS

TARGETA

CARME BALAR

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una obra teatral catalana.

Germans M. y J. VILELLA

CONVERSA

—De caní que la Ramona baixa, podria anar a buscar a la nena que ara sortirà d'estudi.

—¿Quina de les tres que té?

—Aquella mateixa que l'altre dia va anar a cercar.

—¿L'Antonieta?

—No m'ho fassi repetir tant. ¡Búsqulho que ja li he dit sobrerament!

ENRICH DURÁN

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

A la lletra numèrica: *Liberat*.—A la xarada: *Caballero*.—A la targeta: *Estil Imperl*.

EN PATUFET

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Un any, Catalunya.....	3'00 pessetes
» » ab Suplement..	
Barcelona	5'50 »
Pòrta.	6'00 »

IMPRENTA DE M. GALVE, CARMÉ, 16

Suplement ilustrat d'EN PATUFET

Episodis històrics.—Catalunya romana.—*Indibil y Mandoni*
(Sigle II abans de J. C.)

Reducció de la tarja d'Episodis de l'Historia de Catalunya que's va repartir dissabte passat en el Suplement d'EN PATUFET, junt ab l'interessant novel·la d'aventures

El gegant dels aires

CAMISERIA Y CORBATERIA

DE

JAUME SANS

Boqueria, 32.—BARCELONA

Ais nens y nenes que comprin a la Casa
se'ls obsequiarà ab una bonica postal.

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

Un noy tenia un pare que li pegava molt.
El xicot no sabia com arreglar-se's pera
evitarho.

Un dia, passejant pel Parc, va veure
qualcom que li va suggerir una idea...

... que ell considerà infalible, pera que no li posessin la mà assobre.